

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Volja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: OHelena 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1902, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: OHelena 3-1242

No. 172. — Štev. 172.

NEW YORK, SATURDAY, JULY 24, 1937 — SOBOTA, JULY 24, 1937

Volume XLV. — Letnik XLV.

RAZBURJENJE V BEOGRADU JE ZELO NARASLO

BEOGRAJSKA POLICIJA JE NASKOČILA MNOŽICO, KI JE POSLUŠALA RADIO - GOVOR

Patriarh umira. — Za slučaj njegove smrti bo po vsej Srbiji vzplamtelo ogorčenje proti vladi. — V senatu bi kmalu nastal splošen pretep. — Zadevo ameriškega dopisnika preiskuje ministrski predsednik. — Korošec smatra časnika, je za "jugoslovanske goste".

DUNAJ, Avstrija 23. julija. — V bližini katedrale sv. Save v Beogradu so se zopet ponovili nemiri.

Velika množica se je zbrala pred katedralo, da posluša govore proti predlaganemu konkordatu z Vatikanom. Takoj se je na šestih tovornih avtomobilih pripeljala policija, ki je naskočila množico. Nek policist je baje, ko je podil bežeče demonstrante, padel in se je nasadil na svoj bajonet. Ta vest pa je bila uradno zanikana.

Neko poročilo pravi, da patriarh srbske pravoslavne vere umira. Ves dan je imel visoko vročino, njegovo stanje je vedno slabše in more vsak čas umreti. Ako bo jutri v narodni skupščini potrjen konkordat in bo ob istem času umrl patriarh, tedaj bo po celi Srbiji vzplamtelo ogorčenje proti vladi.

Zvečer so po vseh pravoslavniških cerkvah v Beogradu zopet zvonili zvonovi v protest proti vladi.

Ne meneč se za opozicijo pravoslavne cerkve in celega srbskega naroda, je vlada trdna v svojem sklepu, da mora biti konkordat jutri potrjen. Ker kmetski demokratiški blok noče iti v narodno skupščino, trdeč, da je bil parlament izvoljen po koruptni in nasilni metodi, bo vlada najbrže v narodni skupščini preglasovala majhno opozicijo.

Ves dan so močni policijski oddelki patrolirali po mestnih ulicah.

V senatu so bili hrupni prizori in je skoro zopet prišlo do splošnega pretepa, katerega je odvrnil nek senator samo s tem, da je prebral uradno poročilo, ki pravi, da so bili nemiri delo politične opozicije. Senatorji, ki so bili priče nemirov, so razburljivo ugovarjali poročilu in nastali so zelo ostri besedni boji in padale so tudi psovke.

Beogradsko časopisje je naznanilo, da sme beogradski dopisnik lista "The New York Times", Hubert Harrison, še ostati v Jugoslaviji, ker njegovo zadevo preiskuje ministrski predsednik.

Ameriški poslanik Charles S. Wilson se je zgledil v uradu vnanjega ministrstva ter se je pritožil proti policijski odredbi, po kateri Harrisonu ni več dovoljeno bivališče v Jugoslaviji. Nadomestni vnanji minister je poslaniku obljubil, da bo to zadevo predložil ministrskemu predsedniku dr. Milan Stojadinoviču, ki je obenem tudi vnanji minister.

Beogradska policija je odredila Harrisonov izgon iz Jugoslavije, ker so bila njegova poročila večinoma drugačna, kot pa vladna poročila.

Notranji minister dr. Anton Korošec pravi, da so inozemski časniki samo "jugoslovanski gostje" in zahteva od njih, da 100 odstotno razširjajo vladno propagando, česar pa Harrison ni mogel storiti, ako je hotel pošiljati resnična poročila o položaju v deželi.

Zadnja poročila javljajo, da je narodna skupščina potrdila sprejem konkordata ter da je kmalu nato umrl patriarh Varnava, poglavar srbske pravoslavne cerkve, ki je bil največji nasprotnik konkordata.

OGLASUJTE V "GLAS NARODA"

Boj za justično reformo ni bil zaman

V AZIJI SO SE POJAVILI ZNAKI MIRU

Voj. ministrstvo je postavilo pošiljanje orožja na Kitajsko. — Kitajske čete nočejo zapustiti Peipinga.

TOKIO, Japonska, 23. julija. — Vojno ministrstvo je za nedolgo čas preključilo vsako pošiljanje orožja v severno Kitajsko.

Četudi v sedanjem napetem položaju med Japonsko in Kitajsko ni mogoče videti vzroka za to odredbo, vendar nekateri opazovalci položaja menijo, da je to bolj znak miru kot pa vojne.

Ta naročilo je vojno ministrstvo izdalo opoldne in takoj popoldne so tiskarje, ki izdelujejo orožje za vlado, prenehale s pošiljankami.

Japonska časnikaška agentura Domei poroča, da je japonski nadomestni poslanik Sinckuro pošal v Tokio važno in tajno poročilo o položaju v severni Kitajski.

TIENTSIN, Kitajsko, 23. julija. — Čete 37. kitajske divizije se nočejo pokoriti povelju svojega vrhovnega poveljnika generala Sunga, da izprazni Peiping, kot določa sporazum, ki je bil sklenjen med krajevnimi kitajskimi vojaškimi oblastmi in japonskim poveljstvom.

Kitajska armada je že pričela s pripravami, da izvrši določbe sporazuma, ter je začela odhajati iz zapadnega predmestja Peipinga, v an-pingsien. Ker pa Japonci niso izpolnili svojih obveznosti sporazuma, so tudi Kitajci nadomoma prenehali z odhajanjem iz mesta. Dotleč Japonci, da so jih hoteli prevariti, so kitajski vojniki zopet pričeli prihajati v mesto.

Domei časnikaška agentura tudi naznanja, da je nek kitajski častnik skušal umoriti japonskega poslanika Sigeru Kavagoe, da pa se je njegova namera izjalovila.

Japonski konzulat v Šanghaju, kjer je bil nastanjen Kavagoe, odkar je prišlo do spopadov med japonskimi in kitajskimi vojniki, pravi, da je bil atentat poskušan v soboto, da pa ga je preprečila japonska konzularna policija.

Atentator je častnik Čaj Šutang, ki je podpisal obiskovalno knjigo ter je rekel, da želi govoriti s poslanikom Kavagoeom. Njegovo obnašanje pa se je japonski policiji zdelo sumljivo in ga je aretirala. — Preiskava njegove osebe je dokazala, da se je Čaj zarotil skupno s častnikom 29. armade, da skupno pomorita vse Kitajce, ki so naklonjeni Japoncem, in Kavagoe.

NEMCI GRADE POSTOJANKE

Nemci grade postojanke za podmarnine in aeroplane. — Tozadevno poročilo je prišlo v Pariz in London.

PARIZ, Francija, 23. julija. — Francoski viri pripisujejo veliko bojazen Anglije zaradi španske državljanske vojne poročilo, da so Nemci zgradili na strateških krajih Španske Afrike postojanke za podmarnine in aeroplane.

List "Oeuvre", ki je glasilo radikalne socijalistične stranke, in "Echo de Paris", glasilo stranke desnice, sta objavila natančne podatke o teh postojankah s fotografijami. Oba lista pravita, da so prišla zanesljiva poročila o teh postojankah v Pariz in London.

Francoski viri zatrjujejo, da je zaradi tega angleški ministrski predsednik N. Chamberlain naprosil svoje ministre, da naj ne puste, da bi šla angleška vlada na počitnice.

Kot pravita oba francoska lista, so Nemci zgradili postojanke za podmarnine in aeroplane v Melilli in Alucemas, na severni obali Španskega Maroka; v Ceuti nasproti Gibraltarju, v Larache na zapadnem obrežju Španskega Maroka, v Ifini v Španskem Maroku ob Francoskem Maroku ter na Kanarskih otokih. Na nekaterih krajih so poleg postojank za podmarnine in aeroplane tudi postavili benedinske zaloge, električne in brezžične postojanke.

Vsled teh vznemirljivih poročil išče angleška vlada boljše odnose s španskimi fašisti in pri tem posreduje španski voditelj desnice Joe Maria Gil Robles.

RIM ŽALUJE ZA MARCONI-JEM

RIM, Italija, 21. julija. — Po velikih žalnih svečanostih so prevedli danes truplo slavnega italijanskega iznajditelja Marconija v cerkev sv. Marije, kjer so se zbrali zastopniki rimske aristokracije in zastopniki papeža.

Predno so štirje vranci prepeljali hrastovo krsto pred cerkev, so se od pokojnika poslovili fašisti na svoj običajni način. Na Piazza Eseda je zaklical tajnik fašistične stranke Achille Starace: — Godi! Marconi!

Nr tisoče fašistov je odgovorilo: — Tukaj!

To je znamenje, da je njegov duh še vedno med njimi.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

MADRIDSKA FRONTA SE JE POMIRILA

Republikanci napadajo pri Las Rozas Majadahonda. — 1000 ranjenih fašistov je dospelo v Algeciras.

MADRID, Španija, 23. julija. — Boji v Sierra zapadno od Madrida so začasno ponehali in le sem in tam pride do kakih manjših spopadov in protinapadov, ki pa ne izpremeje splošnega položaja.

Poročila iz Madrida naznajo, da so republikanci pričeli podirati proti Majadahonda Las Rozas.

Republikanci so dospeli pred Villafranca del Castillo, toda mesta še niso skušali zavzeti. V drugih mestih, posebno pri Brunete, Quijorna in Villanueva de la Canada, se vrše artillerijski boji.

Republikanci so obstreljevali več sovražnih postojank ob fronti. Fašistični letalci pa so bombardirali Colmenar Viejo; ubitih je bilo 25 oseb in mnogo več ranjenih; poruše jih je bilo tudi nekaj hiš.

V republikanskem ozemlju na več krajih gore polja, katera so zažgali fašistični letalci. Kmetom pomagajo vojniki gasiti požar. Posebno veliko škodo je povzročil požar na žitu in oljkah okoli Las Rozas.

MADRID, Španija, 23. julija. — Ko so fašistični letalci bombardirali Madrid in dve drugi mesti, je bilo ubitih 63 oseb in nad 150 ranjenih.

Največ žrtev je bilo v Colmenar Viejo, okoli 16 milj severozapadno od Madrida. V Madridu je bilo ubitih 8 oseb in 20 ranjenih. Na Quintanar de la Orden so fašistični letalci vrgli 400 bomb, ki so ubile 5 oseb, ranile pa 32.

GIBRALTAR, 23. julija. — Trije vojaški vlaki so v Algeciras pripeljali okoli 1000 ranjenih fašističnih vojakov, med katerimi je mnogo Italijanov. Ranjenci so prišli s fronte pri Cordobi, kjer je republikanska ofenziva zelo močna.

Mestne oblasti v Algecirasu so zasegle vse avtomobile in vozove, s katerimi so bili ranjenci prepeljani v bolnišnice. Mnogi so nastanjeni tudi pri privatnih hišah. Mnogo fašističnih ranjencev je tudi dospelo s fronte pri Granadi.

MILIJONAR SE JE POROČIL Z BOLNČARKO

BRADFORD, N. H., 21. julija. — 56 letni milijonar John Rugge iz Ridgewooda, N. J., se je poročil s 36 letno bolničarko Eleanor F. Johnson, ki mu je stregla tekom njegove zadnje bolezni.

NAJVIŠJE SODIŠČE TOLMAČI USTAVO BOLJ LIBERALNO

WASHINGTON, D. C., 23. julija. — Vladna predloga glede preustrojitve najvišjega sodišča je bila v senatu z veliko večino porazena. Vrnjena je bila tozadevnemu odseku, kjer bo tudi ostala. Dvomljivo je namreč, da bi jo administracija še kdaj skušala spraviti na površje.

ČIKAŠKA POROTA V ZMOTI

WASHINGTON, D. C., 23. julija. — Preiskovalni odbor senatorja La Folletteja je v svojem večeršnjem poročilu obdolžil čikaško policijo, da se je posluževala prevelike sile in se ni zmenila za človeško življenje, ko je razbila demonstracije pred tovarno Republic Steel na Spominski dan.

Odbor je v svoji preiskavi dognal, da demonstranti niso bili izzivalni in da jih je policija naskočila brez vsakega svarila. La Follettejev odbor nadaljuje svojo preiskavo teh demonstracij, ne glede na to, da je koronerjeva porota odločila, da so to bili "upravičeni uboji", ko je bilo ubitih 10 demonstrantov.

"Vsi policisti so odkrito priznali," pravi poročilo senatornega odbora, "da ranjenim ni bila nudena prva pomoč. Policisti so neusmiljeno pometali ranjene in umirajoče v policijske vozove skupno z neranjenimi. Fotografije kažejo, da je policija vlačila ranjence nezavestne po tleh, kot bi bili pijanci."

Poročilo pravi dalje, da je policija palice, kamne in železne droge, o katerih trdi, da so jih rabili stavarji, pobrala na kupu na praznem zemljišču.

Z ozirom na rane pravi poročilo, da je zdravniška preiskava dognala, da so bili ubiti in ranjeni stavarji ustreljeni, ko so bežali.

BIVŠI ANGLEŠKI KRALJ IN ROOSEVELTOV SIN

DUNAJ, Avstrija, 22. julija. — V Celovcu na Koroškem se je sestal Rooseveltov sin John z bivšim angleškim kraljem, vojvodo Windsorskim. Postala sta prijatelja in vojvoda ga je povabil na svoj grad ob Vrbskem jezeru.

POSEBNI VAGONI ZA ŽIDE

BERLIN, Nemčija, 21. julija. — Hitlerjevo časopisje zahteva, naj nemške železniške družbe določijo posebne spalne vagona za židovske potnike. — Noben pošten Nemec ne bo prenočeval z Židom v istem spalnem prostoru, — pravi neki list.

Navzlic temu je pa predloga, da si bila vzakojena, deloma dosegla svoj cilj.

Izza časa, ko je bila predložena, so najvišji sodniki precej izpremenili svoje stališče ter ameriško ustavo dosti bolj liberalno tolmačijo kot so jo tolmačili prej.

Marsikatera postava je bila proglašena za ustavno, ki bi bila sicer brez dvoma ovržena.

Zdaj so v kongresu na vrsti druge, zelo važne zadeve, pred vsem sprejem raznih delavskih, kmetijskih in stanovanjskih predlogov.

Če bi se kongres prej odgodil, bi sklical predsed. Roosevelt meseca oktobra posebno zasedanje.

LITTLE ROCK, Ark., 23. julija. — Demokratiški državni odbor ni vpošteval želja nekaterih skupin, ki so želele posebne primarne volitve, pač je pa imenoval 42letnega gubernerja Carla E. Bayleya za kandidata, ki bi v slučaju izvolitve postal naslednik pokojnega senatorja Josepha T. Robinsona.

SOVJETSKO LETALO BODO RAZDRLI

SAN JACINTO, Cal., 22. julija. — Letalo, s katerim so prejšnji teden po uspelem polету preko severnega tečaja dospeli sem trije ruski letalci, bodo razdrli in ga v kosih poslali v Sovjetsko unijo.

Predno odpotujejo letalci v Rusijo, bodo obiskali še Washington in New York.

EDEN OBISKAL ROMUNSKO GA KRALJA

LONDON, Anglija, 22. julija. — Angleški vnanji minister Eden je danes obiskal romunskega kralja Karola, ki se mudi tukaj incognito.

ZOPET RUSKI IZDAJALCI USTRELJENI

MOSKVA, Rusija, 21. julija. — Iz Daljnega Istoka zopet prihaja poročilo, da je bilo ustreljenih 24 japonskih vojakov in sabotažnikov. Sodišče v Harabovsku jih je obsodilo na smrt zaradi sabotaže na transsibirski železnici.

V zadnjih mesecih je bilo v Sibiriji ustreljenih že 322 izdajalcev.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ZRTEV DRUGEGA

Bilo je ob eni ponoči. Četrtilji je obdajala popolna tema. Zakonca Camusot, trgovca z mestnim blagom, ki sta se zaradi svojih prihrankov umaknila iz aktivne trgovine, sta se pozno vrnila s partije rummyja pri Duffetovih, ki so trgovali s pohištvo na veliko. Doma sta se vlegla k počitku. Camusot je že zadovoljno smrčal, ko ga je njegova žena prišla za komolec.

"Nekdo se skriva pod posteljo!"

Prebledela je od strahu, kajti pod posteljo je zažvenketalo, kakor bi nekdo razbil dva krožnika.

"Poslušaj ga, z zobmi šklepetaj!" je zašepetala Camusotova žena možu.

Ne da bi zinil besedico, je planil Camusot izpod odeje, sunkovito odprl miznico in potegnil iz nje velik revolver starega kova.

"Adolf, za božjo voljo!" je zastokala žena in se naslonila na moža.

Camusot pa je bil krepak in močan dedec. Saj si je prav s svojim pogumom in prisotnostjo duha pridobil ženo... in njeno trgovino. Služil je v mladih letih pri kirasirjih in se ni bal nobene nevarnosti. Zdaj je zavpil:

"Prokleti mulec, zlezi takoj ven, če ne ti takoj izpalim eno v glavo!"

Šklepetanje z zobmi je prenehalo. Izpod postelje se je začel tresoč glas:

"Oprostite, ampak ne morem ven."

"Če si prišel tja, boš zlezal tudi od tam. Marš naprej!"

"Ko pa se tako bojim..."

Camusot se je razkoračil:

"Čakaj, ti bom pa jaz pomagal."

Z enim mahom si je oblekel hlače, in sicer z revolverjem v roki:

"Koliko pa vas je prav za prav pod posteljo?" je vprašal nato in pristavil: "Pomnite, da imam še nekaj fižolov v tej cevi!"

"Saj sem tu, čisto sam..."

je odvrnil glasek od spodaj.

Camusot se je sklonil, segel z roko pod posteljo in zgrabil za neko reč, ki je bila podobna človeški nogi. Krepko jo je potegnil k sebi. Potem je postal vlomilec na noge. Dvignil ga je za ovratnik. Bil je mlad plavalasec, ki so se mu kolena šibila od strahu.

"Prosim vas, priznajte mi, ne ubijte me!" je jadikoval.

"To bomo še videli," se je

odrezal Camusot. "Kaj si delal tam spodaj?"

"Malce sem počival," je odvrnil zasačeni. "O ne morete si predstavljati, kako sem se prestrašil, ko sem videl, da prihajate domov. Bog, o Bog..."

"Ti boš imel mene za norec? Počivati da si hotel? Vlomilec si, nič drugega!"

"Prosim vas gospod, vsaj odložite revolver, da me ne bo tako strah," je tarna mladeč.

"Zgodi se namreč lahko tudi nesreča, kajti revolver se lahko sproži sam od sebe."

"Saj ima morila prav," se je zdaj vmešala Camusotova žena, boječa se tudi sama, da se ne bi sprožil revolver.

"Vedi, da ni hotela ta mrcina nič drugega, kakor vlomiti in nas okraستي!" je dejal zdaj Camusot. "Čakaj mrha, ti bom že pokazal, kaj se pravi obiskovati tuja stanovanja."

Prijel ga je s trdo roko za podlaktje.

"Na pomoč, na pomoč!" je začel vpiti mladeč, ki je preizkusil trde Camusotove kosti.

"Nikar ga tako ne muči!" se je zopet vmešala žena, "saj vidiš, da se ne upira."

"Se tega bi bilo treba!" je dejal Camusot in nekoliko popustil. "Ali ste že kdaj slišali ali videli kaj takšnega? Da se neprimerno vtihotapi pod posteljo poštenih zakoncev. Nesramnost!"

"Nič ne morem za to, je začel jekati zasačeni. "Prosim, poslušajte me. Nisem noben vlomilec. Žrtev sem, in sicer žrtev nekoga, ki sem ga pravkar spoznal ter me je zapeljal ter poslal sem. Na cesti sva se videla in on mi je naročil, naj splezujem na zidu v to stanovanje. Rekel mi je, da bo zunaj na preži. Primoran sem bil napraviti ta obisk. Zlezel sem skozi kuhinjsko okno. Če bi bil koga srečal, bi mu bil vse to povedal, tako pa sem moral biti pokoren onemu tam zunaj."

"Adolf, saj vedno pravim, da moramo kupiti psa," je pristavila Camusotova žena. "Justina spi v mansardi, ona ne sliši ničesar."

Mladeč pa je nadaljeval s hlinjenim glasom:

"V trenutku, ko sem prišel v stanovanje, ste stopil vi skozi vrata. Ni mi preostalo nič drugega nego da sem se skril pod posteljo. Veste, imam hudo srčno bolezen in bom kmalu umrl. Prosim gospodo, naj mi oprostite ta naročeni obisk."

Pri teh besedah je prebledel kakor kreča in se zvrnil na tla.

"Jezus, Marija!" je kriknila Camusotova žena. "Saj res umira..."

Vrgla je nase jutranjo haljo in je stekla v kuhinjo.

"Nikar ne delaj takšnega hrupa, saj vidiš, da igra teater," — je dejal Camusot.

"Ne, ne, le poglej, res mu je slabo. Daj mi steklenico z meliso!"

In Camusotova žena si je na vse načine prizadevala, da bi mladeca zopet spravila k sebi. Držala mu je stekleničko z etrom pod nos, hodila okolo njegove glave in mu trla senci z kolinsko vodo.

"Saj pravim," je govorila vmes, "ta tukaj ni nič drugega kakor žrtev drugega, kakor v aferi Lesureus. Vidiš, to je kakor v tisti detektivski zgodbi. Prisilili so ga, da je zlezel v najino stanovanje, potem sva prišla midva domov in se je silno prestrašil. Pravi vlomilec ne bi bil tako hitro izgubil prijetnosti duha. Zdaj na koncu Bog ne daj, da nama še tukaj umre! Jaz ne bi potem nikakor mogla zaspati. In še sitnosti bi imela zaradi tega."

"Prav imaš, skoro bi dejal, da govoriš prav," je popustil Camusot in pregibal roke mladiča. Na koncu je dosegel zadovoljen uspeh. Bolnik se je oživil, videlo se je, da ne bo umrl. Odprl je oči, in kakor v kriminalnem romanu je dahnil predse: "Kje pa sem?"

"Pri prijateljih, pri prijateljih, nič se ne bojte," je dobil v odgovor.

"Lačen sem," je dejal.

Dobra prodajalka je bila ginjena. Dejala je svojem možu:

"Adolf, skoči v kuhinjo, pogrej juho, razbij jajce, saj vidiš, da je popolnoma sestrada!"

Pokorno je Camusot odhitel v kuhinjo, ki je bila v suterenu. Prižgal je plin, čakal, da je zavrela juha in je razbil v nji jajce po naročilu svoje žene.

Ko se je vrnil v spalnico, se je nudi njegovim očem nepopisen prizor. Njegova žena je ležala v rjuho zavita na tleh. V ustih je imela prtič, da ni mogla izdaviati besede. Iz njenih oči je sijala groza.

Sestrada žrtev je najbrž prišla do moči čim se je Camusot odstranil. Skozi odprto okno je mladeč planil iz stanovanja. Ip ž njim je izginila Camusotova denarnica, zlata ura, samokres, briljantni uhani Camusotove žene in trije dragoceni prstani, ki so ležali na nočni mizici.

Razne vesti.

SKRIVNOST TRGOVCA IZ BILBAU.

Nekoliko dni, preden je padel Bilbao, so baskovske oblasti pozvale prebivalstvo, naj se izseli iz tega mesta. Nekki bogat francoski trgovec, ki je bil val v tem mestu, je odšel nato na francoski konzulat, in tam vprašal, za svet, kaj naj napravi s svojimi prihranki. Pri teh besedah je mož, ki se imenuje Pierre Brunet, potegnil iz žepa 300,000 pezeta in jih položil na mizo. Konzul je dejal, da je pripravljen ta denar shraniti in je svojemu rojaku dal potrdilo o prejemu.

Nekoliko dni pozneje so anarhisti napadli konzulat in uropali ves denar, ki so ga tu našli. Namesto da bi zahteval od zunanjega ministra povračilo svojega denarja, je Brunet stopil k pariškemu policijskemu komisarju Badinu in mu povedal sledeče: Leta 1910 je bil izpotal katedralo v Rouenu in so ga zavoljo tega obsodili na dvanaest let Gujane. Pogostoma je poskušil zbežati in leta 1922 mu je res uspelo, da je z nekaterimi drugimi kaznjenci dosegel prostost. Z njimi je prišel najprvo v Venezuelo, od tam je odpotoval v Kanado in kmalu se je naselil v Bilbao.

Nihče ni slutil njegove preteklosti. Delal je pošteno in sčasoma je obogatel. Upal je, da bo konec svojih dni mirno preživel v Španiji. Revolucija je njegovo upanje uničila.

"Upam, da sem se za svoj greh dovolj pokoril in da me bodo sedaj pomilostili," je dejal policijskemu komisarju. Zaprl ga res niso in zdaj so storili korake, da bi ga pomilostili.

POROD BREZ BOLEČIN.

Iz Stockholma poročajo, da sta si docent P. Wetterdal in zdravnik za ženske bolezni dr. Stig Carlson izmislila pripravo, ki omogoča porod brez bolečin. Zgradil jo je inženjer Emil Anderson.

Aparat vsebuje uspalvalni plin, ki mu je bistvena sestavina dušikov oksidni smejalni plin. Ta plin pronica v natančno doziranih količinah v masko, ki si jo ženska, ko se pojavijo prve porodne bolečine, lahko sama natakne na obraz. Ko vdihne zadostno količino plina, se aparat sam izklopi. Poskusi v stotinah primerov so pokazali, da nima uporaba tega aparata, kakor tudi ne te plinske mešanice nobenih zlih posledic na pacientko.

Zdravniška veda je že dolgo iskala pripomočka, ki bi rabil takšnemu namenu kakor priprava, ki sta jo izumila oba švedska raziskovalca. Zdi se, da je sedaj uspela. Dejstvo, da so zvezane s porodom tolikokrat hude bolečine, je gotovo eden izmed vzrokov, da se mnoge ženske tako boje otrok.

Težava problema porodov brez bolečin je bila v tem, da je potreben pripomoček, po katerem porodnica ne izgubi zavest. Tej zahtevi ustreza nova priprava s tem, da se dovod mamilnega plina ustavi avtomatično v trenutku, ko je ženska vdihala zadostno količino plina.

Podobno metodo, kakoršno uporabljata Wetterdal in Carlson, uporabljajo v ostalem na Angleškem že dve leti. Plinska mešanica sestoji tam iz dušikovega oksidula in zraka. Preizkusili so jo že v okroglo pet tisoč primerih in še nikoli niso ugotovili kakšne škode za mater ali otroka. Po čudnem naključju pa se angleška metoda ni dosti razširila preko angleških mej, čeprav je delal poseben odbor znanjoprecje priporočila.

L. Ganghofer:
Grad Hubertus
:: Roman ::

169

Kiti je prešinila slutnja. Prestrašena se je oklenila Gundine roke in zašepetala: "Wer-ner?"

Tedaj je obstal voz na trgu v Ravellu. Iz stolnice se je skozi odprta bronasta vrata čulo petje in orglje.

Kakor bi se prebudila, je Gundi Kleesberg dvignila obraz.

"Hotel Palumbo?" je dejal tenek tenorski glas. Stari mož, ki je nosil črn žameten suknjič in bil videti tudi drugače kot potepen slikar, je odprl vrata in pomagal damama stopiti z voza. Kakor je bila Gundi Kleesberg razburjena, je vendar takoj opazila, da sta dvorišče in veža v hotelu Palumbo izredno snažna. Ko je prišla gospodinja, da bi pozdravila dami, se je stvar razjasnila: najemnica je bila njuna rojakinja. Odvedla je dami v stranski del hiše. V neki sobi je popravljala služkinja in vrata so bila odprta. Gundi Kleesberg se je začudeno razburila, ko je zapazila v prostoru razne slikarske potrebščine, stojalo in več okvirov z napetim platnom.

"Le hitro, otrok! Hitro!" je priganjala, ko je odprla gospodinja Kitino sobico s pohištvo iz olivnega lesa in z zavesami iz belega pliša. "V petih minutah bom pripravljena." Gundi Kleesberg je prišla gospodinja za roko. "Pojdite, ljuba gospa, prosim vas, pojdite, govoriti moram z vami."

Kiti je stopila v sobo. Mali, prijazni prostor ji je zazdel domač in jo spomnil na njeno sobico na Hubertovem. Skozi odprto okno se je videlo čez zelene vinograde v minoritsko dolino in tja daleč na morje. Kiti si je primaknila naslanjač, se spustila vanj in si pritisnila dlani na razgreta lica.

Ni čula, kaj ste se tiho pogovarjali obe ženski v sosedni sobi. Potopila se je v brezsilne misli in zajelo jo je občutje, ki si ga ni znala razložiti. In potem so se odprla vrata in Gundi Kleesberg je stala pred njo, pol prestrašena in pol ogorčena. "Za božjo voljo! Otroki! Kaj si pa počnjal ves ta čas? Skoro četrto ure! Biti bi morala že čisto pripravljena in sediš še vedno v klobuku in plašču!" Kakor hišna se je ročno zavrtela, da bi pomagala Kiti napraviti se. "Samo hitro, otrok! Hitro! Ne smeja zgu-

bljati časa. Odiiti morava takoj v palačo Rufala. To je prvo. Najvažnejše! Vse drugo pride pozneje. Pojdi! Pojdi!" Iz vaze je potegnila tri lepe vrtnice.

Kiti se je branila: "Saj veš, da sedaj ne morem cvetlice."

"Pač otrok! Le vzemi jih! Danes!" Kako radno je Gundi Kleesberg poudarjala to besedo. "Danes! Ne morem trpeti, da bi hodila v tej neprijazni črnini! Vzemi vrtnice! Prosim te!" In je njena tudi obveljala. Potem je premaknila Kitin klobuk, popravila kopreno in gube na krilu, kakor bi bila njena varovanka namenjena na svoj prvi dvorni ples. Nazadnje je bila vendarle zadovoljna. "Tako, zdaj si mi všeč. Pojdiva!" Materinsko ginjena je stegnila roke, da bi objela Kiti. "Ne! Ne! Zmečkala bi ti vrtnice! Pojdiva!" Odsmela je k vratem, kakor bi bila vsaka minuta dragocena.

Presmečena je Kiti majala z glavo. "Toda teta Gundi! Kaj neki je s teboj?"

"Kar pojdi! Ne brigaj se zame! Meša se mi malo. Tu je tako lepo, tako neverjetno lepo! In vse drugo, saj niti ne slutiš..." Gundi Kleesberg je prestrašena umolknila, kakor bi bila povedala že preveč. "Pojdi, pojdi!"

Pred hotelom ju je čakal cicerone v svojem črnem žametnem suknjiču. Snel je svoj sivi klobuk. "Premieramente," je začel s svojim civilnim tenorskim glasom, "condurro le signore alla bella vista del giardino degli Affliti..."

"Kaj me briga razgled v vrtu žalostnih!" mu je pretrgala besedo Gundi Kleesberg. "Odpeljite naju v palačo Rufalo."

Cicerone je ob tej samolastnosti prizanesljivo prikinjal in zmignil z rameni. "Come Le piace," kakor želite. Toda ko so prišli do stolnice, mu je kar iz navade ušlo: "Ed ora entriamo nel santo duomo. Fu costruito nel secolo undicesimo..."

Teto Gundi je prišla nestrpnost. "Nič mi ni mar, kdaj je bila vaša cerkev sezidana! V palačo Rufalo, sem rekla!"

"Come Le piace!" Cicerone je bil užaljen.

"To je vendar neverjeten človek!"

Kiti je skušala teto pomiriti, Gundi Kleesberg se je razvnela vedno bolj.

DALJE PRIDE

SOVJETSKI LETALCI, KI SO DOSEGLI NOV SVETOVNI REKORD NA POLETU IZ MOSKVE PREKO SEVERNE GA TEČAJA

Bergej Dautin

Mihajl Gromov

Andrej Imašev

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI!

IZ BAGDADA V STAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

Vsebina:

Šurt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Gorop; Družba Sin Nac;

Cena1.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 676 strani

Vsebina:

Kovač Šimen; Zaroza s zaprekami; V goščah; Mohamedanski svetnik

Cena1.50

PO DOLINI SMRTI

4 knjige, s slikami, 677 strani

Vsebina:

Brata Aladžija; Koča v soteski; Miriditi; Ob Vardarju

Cena1.50

WINETOV

12 knjige, s slikami, 1798 strani

Vsebina:

Prvičrat na divjem zapadu; Za življenje; Njo-m, lepa Indijanka; Prokletstvo slega; Za detektiva; Med Komand in Apali; Na nevarnih potih; Winetov roman; Sans Bar; Pri Komand; Winetova smrt; Winetova opreka

Cena1.50

OSTAN IN KANAKOT

12 knjige, s slikami, 1794 strani

Vsebina:

Imetjoni; Yuma Betar; Na stežu; Nevarni nasproti; Aladžija; V tleh delih sveta; Družba Sin Nac; Spat na divjem zapadu; Družba Sin Nac; Družba Sin Nac

Cena1.50

ŽUT I

4 knjige, s slikami, 697 strani

Vsebina:

Boj s medvedom; Janna Draguljev; Končao —; Rih, in njegova poslednja pot

Cena1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 104th Street

New York, N. Y.

U boga mala Veša

ROMAN IZ ŽIVLJENJA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

63

"To — to hočeš narediti, moj dragi? Prinesti tako žrtve?"
"Saj to ni nikakva žrtva! Ljubim te, in da bi te videl veselo, moja ljuba, bi naredil še več! Ali nisem to dolžan tvojemu dobremu stricu?"

Tedaj pa se Deša oklene okoli njegovega vratu in premagavi svojo deklisno srmečljivost, ga prisrčno poljubi.

"Ljuba Deša, tako sebičen, kot misliš, pa vendar nisem. Prvič bi te rad v najbližji bodočnosti za nekaj tednov peljal k svoji materi in prav gotovo upam, da naju bosta tvoj oče in stric sprejela. Potem pa: s svojim dvajsetim rojstnim dnevom boš moja žena, ne pa z enindvajsetim. Eno leto mora biti črtano! Ta čas mi bo tako in tako dovolj dolg, posebno še, ko sem enkrat videl Carmencito novečeno ženo."

Da, Carmencita in cirkus Ardani!
Deša ni mogla stricu dovolj pripovedovati, s kakim veseljem jo sprejeli in kako zelo so jo pogrešali. Vsi so se dregali k njej, do zadnjega konjskega hlapca in vsakemu je morala dati roko.

Z velikim zanimanjem je Rolf vse opazoval in si je ogledal cirkusov šotor, v katerem je doraščujoči otrok kazal svojo umetnost.

Ko pa potem v hlevu stopi k svojemu Baldurju, prijazno mu govoreč, da je dvignil ušesa in obrnil glavo, ko je zaslišal dobro poznani glas, tedaj je skoro mogel biti ljubosumen. Ali ni bila popolnoma varna pred cirkuskim ozračjem?

"Rolf, oče, poglejte! To je moj Baldur!" pravi Deša zaresnega obraza.

"Moreš ga imeti, Deša! Plačam vsako ceno."

"Če pa bo moj strogi zdravnik s tem zadovoljen! Ali se sploh spodobi za bodočo zdravnikovo ženo jahati?" vpraša s čarobnim nasmehom proti zaročencu ter mu s tem takoj prežene vsako bojazen.

Ne, če ga ne bi ljubila, mu tudi ne bi rekla "da" in bi pustila čarobnost cirkusa. V njej je bilo mnogo materine krvi in materinega mišljenja, in to je bilo močnejše! Sam na sebi se hudeje zaradi sekunde bojazni. Saj ni bila rojen cirkuski otrok kot Carmencita!

Carmencita je bila ob tem tako naglem in nepričakovanem svidenju vsa srečna. Tri dni pred Desinim prihodom je postala žena svojega ljubljenege Edita. Poročilo o tem še ni dospelo v Desine roke, ker ni dala svojega novega naslova ravnatelju gledališča.

Carmencita ji važno pripoveduje, da se je z Editom naučila posebno jahalno točko. Nepremično je stala pred desko, Edi pa je metal mnogo nožev in z njimi začrtal obris njene postave.

"Brezpogojno moraš to noč videti, Veša! Imamo velikanski uspeh!"

Deša, ki je sicer v cirkusu mnogo videla in sama napravila, se nekoliko strese.

"Ali se prav nič ne bojiš, Carmencita?"

Carmencita se zasmeje in znaže z glavo.

"Ne, Edi ima gotovo roko. Niti najmanj se ne bojim. Ravnatelj nama to točko posebej plača, in ne slabo. Veseli me, ker potrebujeva denar. Svoj voz bi tudi rada lepo uredila." Ko pride Edi pozdravit Dešo, se Carmencita vendarle nekoliko boji, kajti Deša je bila tako fina in lepa! Saj so vedno govorili v cirkusu, da mora biti hči kakega grofa in sedaj je bilo res tako — bila je prava grofova hči!

Ker pa je sedaj Deša zapustila cirkus in je stala kot popolna mlada dama ob strani svojega zaročenca, se je priprostu Editu tako oddaljila, da se mu je v spominu zdelo nemogoče, da bi bil svoje želje obrnil na tako lepo dekle.

Kot sanje je plava skozi njegove misli, njegova Carmencita pa je bila trdna, osrečujoča resničnost!

"Veša, saj nisi pravi cirkuski otrok, drugače bi zoept prišla," pravi Carmencita. "Mene ne bi obdržalo niti deset konj proč od mojega cirkusa. Tukaj je moj svet! Tvoj pa ni!"

"Pa vendar, Carmencita, vam ostanem v mislih zvesta in vas bom tudi vsako leto obiskala. Ostanete si sestr, Carmencita! Nikdar ne bom pozabila, da vse si delili posteljo in kruh," pravi Deša prisrčno.

In bila je ponosna in obenem srečna, da sta njen oče in zaročenec dala cirkuskim uslužbencem lepo vsoto.

Ravno tako je grof Ecker bogato odkodoval gospo Arabello za ves trud, ki ga je imela z Dešo. Bila je visoka vsota, ki naj bi jo v starosti rešila bede in skrbi in jo je začelo hotelo vložiti v hranilnico. Za sedaj tega denarja ne bo potrebovala, niti obresti, kot je gospa Arabella med solzami zatrjevala, toda za starost je bila vendarle pomirjena — neprestano stiska v veliki hvaležnosti roko grofa Eckerja.

I Carmencita je dobila bogat dar, da si je mogla omisliti lepo pohištvo za svoj stanovanjski voz.

Desin oče kar ni vedel, kaj vse bi storil za vse dobre ljudi, ki so bili tako dobri do njegove hčere.

Tudi Baldur je postal Desina last.

Sledeč nenadno misli, je Deša oblekla jahalno obleko, ki je ostala pri Carmenciti, ter je svojega Baldurja pripeljala pred očeta in zaročenca in je jahala tako spretno, da je bil njen oče začuden. Plemenita žival je ubogala najmanjšemu povelju; krasno je bilo gledati krasno dekle na lepem konju.

In Rolfove oči vise na njej! Vsa drugačna se mu zdi, tako zamišljena v svoje delo z resnim izrazom na obrazu, ki je bil drugače tako nežen in mil. In zopet leže bojazen v njegovo srce. Saj je sam občutil čarobno privlačnost cirkusa — koliko bolj pa še taki, čijih življenj se je tam razvijalo!

Desin oče je popolnoma očaran — Rolf vidi na njegovem obrazu vihar, ki je divjal v njegovi notranjosti.

Deša pa smeje skoči s konja.

"To je bila moja poslovilna predstava."

Pogleda zaročenca v zamišljeni obraz.

"Ali si se bal?" Nežno potisne svojo roko v njegovo pazduho.

"Ne boj se, Rolf! Saj te imam rada. Vedno bom ostala pri tebi!"

Hvaležno in pomirjen ji poljubi roko.

Deša je popolnoma zadovoljna z današnjim dnevom, s katerim se je poslovila od dogodkov polnega dela svoje mladosti. Del, ki sedaj prihaja, je jasno in solčno ležal pre dnjo. Ali se je mogla še kaj čeliti?

Zopet je našla očeta, in ljubljenu moža, je smela lepšati življenje in mu biti blagoslov!

Nekaj iz zgodovine človeške obutve.

Vse mogoče stvari že ljudje zbirajo. Zakaj ne bi kdo začel zbirati tudi starih čevljev in copat ter iz njih napravil lep muzej. Sicer pa je gotovo tudi obutev znak kulturne stopinje kake dobe in kakega naroda. Na Dunaju imajo čevljarja, ki je prav za prav strokovni učitelj čevljarstva, piše se Ludvik Schmidt, ki je čevljarstvo obrt podedoval po svojem očetu. Ta sicer šolani in izobraženi čevljar je tako vzel svoj poklic, ki je poklic njegovih dedov, da se je odločil študirati tudi zgodovino čevljarstva. Tako se mu je posrečilo, da je doma v svoji hiši napravil v teku lep muzej stare obutve. Iz tega muzeja in 'mojstrovega pripovedovanja se lahko marsikaj naučimo o tej potrebni obrti.

V prejšnjih davnih stoletjih so čevlje takole delali: Boso nogo si položili na kos mehkega usnja, ki so ga potem na vseh straneh noge zavijali navzgor ter nekako prilagodili obliki noge. Nato se na robovih usnja napravili luknje, skozi katere so potem vtaknili trakove, ki so to obutev povežali. Iz tako povezanega čevlja se je pozneje razvila sandala. Šele za to je potem prišel tak čevlj, kakršne nosimo dandanes, ko je podplat iz debelega usnja, nanj pa prišit mehki zgornji del.

V muzeju tega moža je tudi shranjen star čevlj iz 4. stoletja po Kristusu. Ta čevlj je najboljši dokaz, da so nekdanji ljudje imeli mnogo manjše noge, kakor pa jih imamo dandanes. V nekem barju so namreč izkopali truplo odraslega moža iz nekako 4. stoletja po Kr. Truplo je bilo še kaj dobro ohranjeno. Mož, ki je bil 174 cm visok, pa je nosil na svojih nogah čevlje, kakršni so dandanes čevlji št. 6, po velikosti namreč. Sploh pravi ta mojster, ki je izobrazil zgodovino — zlasti čevljarstvo — so ljudje nekdanji imeli mnogo manjše noge. Še sam se dobro spominja neke gospe, ki je hodila merit svojo obutev k njegovemu očetu. Ta gospa, ki je tehtala nič manj kakor 1066 kg, je imela tako otročje majhno nogo, da bi se po velikosti dala primerjati današnjim čevljkom št. 4. Sicer pa je bila nepopisno obilna. Mož pravi, da je bila gospa morda žrtve poklica svojega moža, ki je bil tovarnar masti.

Pozneje so pa začeli ljudje več peš hoditi in se ukvarjali s športom. Zato pa so začeli dobivati tudi večje noge. Večje noge imajo dandanes ne le možaki, marveč tudi nežni ženski spol. Šele v prav zadnjih letih se zopet opaža preokret nazaj k manjšim nogam, zlasti pa v Ameriki.

Lotarinska vojvodinja je okoli leta 1680 nosila čevljčke, ki so imeli pete iz rdečega usnja, ki so se vedno zoževale, dokler nazadnje peta ni bila večja od majhnega gumba. Rdeča barva je bila pri ženskih petah do sred 18. stoletja sploh močno priljubljena. Takrat pa se je morala umakniti beli barvi. V čevljarstvu muzeju vidiš lahko poleg srbskih opank, ki so brez dvoma tudi posebnost za se, laponske obutve, ki je podobna srbskim opankam. Te laponske čevlje v šali imenujejo "vikinske čolne", ker so pač tako široki in spredaj na kljuno navzgor zavrhani, kakor so bile ladje starodavnih Vikingov. Poleg vseh vrst evropskih čevljev vidiš tudi starinske grške čevlje.

Prav posebno zanimivost v tem čevljarstvu muzeju pa so turški ženski čevljčki, ki jih je moda 16. stoletja prinesla tudi v Evropo. Takrat so tem čudnim ženskim čevljkom dali ime "Zoccoli" iz česar je prišel potem podoben izraz "coklje", čeprav slovenske coklje menda prav v ničemer niso podobne tistemu turškemu ženskem obutvu. To so bili ozki čevljčki iz oslovске kože, kateri pa so počivali na visoki podlagi. Tako so ti čevlji bili včasih do 58 cm visoki. Ta nora moda je v 15. stoletju prišla skozi Španijo v Evropo.

Prav posebno so se je oprijele lepe in bogate Benečanke. Kajpada v takem obutvu nečimurne ženske niti hoditi niso mogle saj so bili čevlji kakor nekake hodulje. Zato so morale imenitne Benečanke, ki so bile tako občute, imeti za oporo ker po dve služabnici, ki sta jih podpirali pri hoji. Takratni potopisci se krvavo norčujejo iz tiste obutve beneških žensk, vendar je bilo brez uspeha. Nazadnje je beneški senat prepovedal nositi take čevlje. Toda Benečanke so zato začele nositi prav dolga krila, da so pod krilom skrile svoje prepovedane in bedaste čevlje. Ta moda je zašla tudi na Nemško, kjer so te vrste čevlje imenovali "kravja noga" kar se je ženskam zdelo tako grdo, da jih potem tam niso tako navdušeno nosile in so jih kmalu opustile.

Za vsa pojasnila glede potnih listov, cen in drugih podrobnosti se obrnite na

POTNIŠKI ODDLEK
"GLAS NARODA"

216 W. 18th St., New York

Posebno naj hito oni, ki namerjajo potovati meseca junija ali julija, kajti za ta dva meseca so na vseh parnikih skoro že vse kabine oddane.

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

DOMAČE ŽIVALI. 72 strani. Cena	30
GODČEVSKI KATEKIZEM. 61 strani. Cena	25
LUMORESKI IN GROTESKE. 180 strani. Cena	30
Trdva ves. Cena	1.-
12 KRATKOČASNIH ZGODBIC. 72 str. Cena	25
PO STRANI KLOBUK. 150 strani. Cena	50
POL LITRA VIPAVCA. spisal Feigel. 136 str. Cena	50
PREDREŽANI, PREŠENI IN DRUGI SVETNIKI V GRAMOFONU. 118 strani. Cena ..	25
SANJSKA KNJIGA	50
SLOVENSKE ŠALIVKE. 90 strani. Cena	40
SPAKE IN SATIRE. 150 strani. Cena	50
TIK ZA FRONTO. 150 strani. Cena	30
TOKRAJ IN ONKRAJ SOTLE. 67 strani. Cena ..	30
TRENUTEK ODDIHA (Knjiga vsebuje tudi šaligro "Vse naše"). 180 strani. Cena	50
VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA	150
ŽENINI NAŠE KOPENEKE. 111 strani. Cena ..	45

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

ZEMLJEVIDI

STENSKI ZEMLJEVIDI JUGOSLAVIJE

Na močnem papirju s platnenimi pregibi 7.50

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI:

Jugoslavija 30

Dravska Banovina 30

CANADA 40

ZDRUŽENIH DRŽAV

VELIKI 40

MALI 15

NOVA EVROPA

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming 25

Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia 40

Naročilom je priložiti denar, bodi si v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 W. 18 Street
New York, N. Y.

SMARAGDNO-ZELENE

MORSKE DEKLICE PLEŠEJO.

Na svetovni razstavi v Parizu stoji tudi paviljon "California", v katerem je veliko plesišče. Tukaj se producirajo plesalke z raznovrstnimi umetninami, posebno zvečer in v nočnih urah. Med najzanimivejše točke plesnega programa spada ples "štirih morskih nimf", za katere delajo velikansko reklamo.

Podjetnik, ki je angažiral štiri morske nimfe, je že del časa študiral, kako bi napravil njih nastope še efektnješe. Izmišljal si je zato, da se morajo njegove plesalke za to točko namazati s posebno barvo, ki bo v svitu obločnic smaragdno zelena kakor morska voda. V ta namen je kupil neko maščo, s katero so plesalkam natrli kožo za ples "morskih nimf". Tisti večer, ko se je to zgodilo, je bil uspeh plesalk nepopisen. Publikacija je tulila od navdušenja, zahtevala je, da se plesalke vedno in vedno prikažejo na odru.

Toda ob jutranji zori ko so plesalke končale svoj nastop in so se hotele umiti in preobleči se je oglasil iz kabine za umivanje velik jok in stok. Plesalke so zahtevale impresarija. Ta je prišel, da vidi, kaj pomeni veliko pitje. In silno se je začudil, ko so mu odkrili vzrok. Maža, ki so si z njo plesalke pobarvale kožo, da bodo podobnejše morskim deklam, se ni dala odstraniti.

Po razburjivih scenah med katerimi so se plesalke onesvesčale, je moral impresarijo poslati svoje nimfe v neki kozmetični zavod, kjer so jim temeljito ostrgali kožo. Toda zelenkasta barva se ni dala ker tako odstraniti z nežne polti "morskih dekle." Odstranili so je šele po ponovnem čiščenju.

NEKAJ SPLOŠNIH POJASNIL GLEDE POTOVANJA V STARI KRAJ

Iz pism, ki jih dobimo od rojakov, opazimo, da so se precej v nejasnosti glede potovanja. Večina onih, ki se hočejo pridružiti temu ali onemu izletu, misli, da se morajo s isto grupo tudi vrniti. To ni pravilno. Izlete se pripravijo samo za tja in sicer zato, da imajo rojaki priliko potovati skupno tja in imajo s tem več zabave. Za nazaj si pa vsak sam uredi, kdaj je zanj najbolj pripravno. Vsaka karta velja za dve leti, pa še več, če je potrebno. Torej ima vsak izletnik čili dve leti časa za ostati v domovini. Dalje ni potrebno, da bi se vrnili s istim parnikom, ampak si sam izbere parnik, s katerim se hoče vrniti. Če je pa slučajno razlika v ceni, pa seveda dobi povrnjeno ali, obratno, doplača, če izbere parnik, na katerem stane vožnja več. Zahteva se samo, da izbere parnik od iste parobrodne družbe, ki je bil parnik, s katerim je potoval tja.

Ameriški državljani dobe potne liste za dve leti, nedržavljanji pa dobe potni list samo za eno leto, torej se morajo v tem času vrniti. Nedržavljanji morajo pa obenem imeti tudi povratno dovoljenje, ki se izda tudi samo za eno leto. Pa tudi ti potniki imajo priliko, da si svoje potne liste podaljšajo in ravnotako povratno dovoljenje, če imajo za to zadostne vzroke.

Vsi oni, ki so namenjeni letos potovali v stari kraj, naj si takej zahtevajo prostore, da ne bo prepozno. Za mesec junij in julij se že skoro vsi prostori oddani.

Na parnikih, ki so debelo tiskani, se vrše izleti v domovino pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

KRETANJE PARNIKOV - SHIP NEWS

26. julija: Washington v Havre Queen Mary v Cherbourg	28. avgusta: Lafayette v Havre Saturnia v Trst
27. julija: Ile de France v Havre	1. septembra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg
31. julija: Conte di Savoia v Genoa	3. septembra: De Grasse v Havre
3. avgusta: Bremen v Bremen	4. septembra: Champlain v Havre Bremen v Bremen Rex v Genoa
4. avgusta: Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre	8. septembra: Queen Mary v Cherbourg
6. avgusta: De Grasse v Havre	9. septembra: Paris v Havre
7. avgust: Rex v Genoa	11. septembra: Ile de France v Havre Berenaria v Cherbourg Europa v Bremen Conte di Savoia v Genoa
10. avgusta: Europa v Bremen	15. septembra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg
11. avgusta: Queen Mary v Cherbourg	18. septembra: Vulcania v Trst
14. avgusta: Vulcania v Trst Champlain v Havre	22. septembra: Queen Mary v Cherbourg Bremen v Bremen
18. avgusta: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg	24. september: Lafayette v Havre De Grasse v Havre
19. avgusta: Bremen v Bremen	25. septembra: Champlain v Havre Rex v Genoa
21. avgusta: Paris v Havre Conte di Savoia v Genoa Berenaria v Cherbourg	27. september: Paris v Havre
24. avgusta: Roma v Genoa	28. september: Europa v Bremen
25. avgusta: Queen Mary v Cherbourg	29. september: Berenaria v Cherbourg Normandie v Havre
26. avgusta: Ile de France v Havre Europa v Bremen	

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je pravilno do tja in imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam približno potrebnege dela in stroškov. Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN PRATIKE; ČE NE JIJI PA ZA NAS NAROČE. — ZATO OBIŠČETE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin	OHIO: Barberton, Frank Trona Cleveland, Anton Bobek, Chas. Kartlinger, Jacob Remik John Slapnik Glard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Krysko Youngstown, Anton Elkelj
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffid Walsenburg, M. J. Bavuk	REGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič	PENNSYLVANIA: Beaemer, John Jevnikar Broughton, Anton Ivacek Conemaugh, J. Brassevo Coverdale in okolica, Mrs. (vava) Rupnik Export, Louis Zupančič Farrel, Jerry Okorn Forest City, Math Kamin Greensburg, Frank Novak Homer City, Fr. Ferench k Johnstown, John Polantz Krayn, Ant. Taudel Luzerne, Frank Balloch Midway, John Zust Pittsburgh in okolica, Philip Progar
ILLINOIS: Chicago, J. Bevil, J. Lukanich Cicero, J. Fabian (Chicago, 26 W. in Illinois) Joliet, Mary Bambich La Salle, J. Spelich Mascoutah, Frank Augustin North Chicago in Waukegan, M. thias Waršek	WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Stah Sheboygan, Joseph Kikelj
MARYLAND: Kittmiller, Fr. Vodopivec	WYOMING: Rock Springs, Louis Tauscher Diamondville, Joe Bolich
MICHIGAN: Detroit, L. Plankar	
MINNESOTA: Chisholm, Frank Goulo Ely, Jos. J. Poshel Eveleth, Louis Goulo Gilbert, Louis Vissel Hibbing, Jola Povše Virginia, Frank Hrvatic	
MONTANA: Roundup, M. M. Fanian Washoe, L. Champa	
NEBRASKA: Omaha, F. Broderick	
NEW YORK: Gowanda, Karl Strubach Little Falls, Frank Nagde	

VAŽNO ZA NAROČNIKE